Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини
(назва інституту, факультету, коледжу)

Кафедра практичної психології
(назва кафедри, циклової комісії)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
_____Олексій Жильцов
«01» 09 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психокорекційна групова робота»

Змістовий модуль «Психокорекційна групова робота»
(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня другого (магістерського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 053.00.02 Практична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код
Начальник відділу моніторингу якості
Прот. № 0960/21
(підпис) (прізвище, ініціали)
«____» 2021 р.

Київ – 2021

Розробники:
Гафіатуліна Анна Вікторівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практичної психології.

Викладач:
Середа Олена Юріївна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практичної психології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри практичної психології.
Протокол від 30.08. 2021 р. № 10.
Завідувач кафедри _____(Ольга Лозова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми з практичної психології магістерського рівня вищої освіти
___.___. 20___ р.
Керівник освітньої програми _____(Ольга Лозова)
(підпис)

Робочу програму перевірено
01.09. 2021 р.
Заступник директора/декана _____(Роман Павлюк)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 кредитів / 150 годин	
Курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	100	130
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни –розвиток професійної компетентності студентів шляхом оволодіння сучасними методами роботи з групою у формі безпосередньої участі в цій діяльності у якості учасника та ведучого групової роботи з метою дослідження психологічної проблематики, корекції психологічних станів, особистісного та професійного зростання.

Завдання навчальної дисципліни. Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.02 Практична психологія підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Психокорекційна групова робота» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей**:

- ЗК 1. *Світоглядна.* Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Збереження національних духовних традицій.
- ЗК 2. *Громадянська.* Здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Повага до Батьківщини, народу, держави, символіки, традицій, мови. Здатність застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.

- ЗК 3. *Комунікативна.* Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, Володіння навичками комунікації іноземною мовою.
- ЗК 4. *Інформаційна.* Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій в професійній діяльності.
- ЗК 6. Самоосвітня. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Уміння застосовувати сучасні психологічні методи і технології для особистісного та професійного зростання. Здатність навчатися, робити кар'єру. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.
- ЗК 8. Критичне мислення. Уміння застосовувати знання основних критеріїв якості роботи психолога. Здатність оцінювати наслідки використання на практиці психодіагностичних методик і психологічних технологій.
- ФК 7. Психокорекційна. Уміння ефективно застосовувати психокорекційні методи та методики, адекватні досліджуваній психічній реальності та завданню вирішення психопрактичної проблеми.
- ФК 9. Прогностична. Здатність прогнозувати та програмувати ефективні результати психопрактичної допомоги клієнтові, вміння здійснювати психопрогнозування психічних станів та подальшої етимології клієнта.
- ФК 10. Психопрактична. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

3. Результати навчання за дисципліною. Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.02 Практична психологія підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Психокорекційна групова робота» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання:**

ПРН 3-з. Здатність до організації та проведення соціально-психологічного тренінгу
ПРН 4-з. Володіння методами діагностики та корекції стресу та травматичного стресу.
ПРН 2-у. Уміння доречно застосовувати тренінгові методи та розробляти тренінгові програми.
ПРН 3-у. Навички проведення психокорекційної групової роботи з дітьми та дорослими.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психокорекційної групової роботи							
Тема 1. Поняття, предмет, цілі та принципи групової психокорекційної роботи	19	2	-	2	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	21	2	-	2	-	-	20
Змістовий модуль 2. Поняття психокорекційної групи							
Тема 1. Види психокорекційних груп.	23	2	-	6	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	25	2	-	6	-	-	20
Змістовий модуль 3. Групова динаміка							
Тема 1. Принципи групи. Групові ролі. Етапи розвитку групи.	25	2	-	8	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	27	2	-	8	-	-	20
Змістовий модуль 4. Психокорекційна програма							
Тема 1. Особливості складання психокорекційних програм	30	2	-	8	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	32	2	-	8	-	-	20
Змістовий модуль 5. Керівництво психокорекційною групою							
Тема 1. Особливості керування психокорекційною групою	43	-	-	8	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	45	-	-	8	-	-	20

Усього	150	8		32			100

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психокорекційної групової роботи							
Тема 1. Поняття, предмет, цілі та принципи групової психокорекційної роботи	19	2	-	2	-	-	26
Разом	19	2	-	2	-	-	26
Змістовий модуль 2. Поняття психокорекційної групи							
Тема 1. Види психокорекційних груп.	21	2	-	4	-	-	26
Разом	21	2	-	4	-	-	26
Змістовий модуль 3. Групова динаміка							
Тема 1. Принципи групи. Групові ролі. Етапи розвитку групи.	32	-	-	2	-	-	26
Разом	32	-	-	2	-	-	26
Змістовий модуль 4. Психокорекційна програма							
Тема 1. Особливості складання психокорекційних програм	34	-	-	4	-	-	26
Разом	34	-	-	4	-	-	26
Змістовий модуль 5. Керівництво психокорекційною групою							
Тема 1. Особливості керування психокорекційною групою	44	-	-	4	-	-	26
Разом	44	-	-	4	-	-	26
Усього	150	4		16			130

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.
Теоретичні основи психокорекційної групової роботи

Лекція №1. Поняття, предмет, цілі та принципи групової психокорекційної роботи (2 год.)

Специфіка групової психокорекції. Цілі і завдання групової психокорекції. Механізми корекційного впливу в групі. Фактори, що впливають на ефективність групової психокорекційної роботи.

Основні поняття теми: групова психокорекція, групова психотерапія.

Практичне заняття №1. Специфіка групової психокорекції (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.
Поняття психокорекційної групи

Лекція 2. Види психокорекційних груп (2 год.)

Поняття психокорекційної групи. Класифікація психокорекційних груп. Тренінгові групи. Психотерапевтичні групи: психоаналітична, гештальт-група, тілесно-орієнтована група тощо.

Основні поняття теми: психокорекційна група, види психокорекційних груп.

Практичне заняття №2,3,4. Перша фаза розвитку групи (6 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ.
Групова динаміка

Лекція №3. Принципи групи. Групові ролі. Етапи розвитку групи (2 год.)

Особливості комплектування групи. Завдання і норми групи. Структура групи. Фази розвитку групи.

Основні поняття теми: психокорекційні норми, принципи роботи в групі, групові ролі, згуртованість групи, групова напруга, захисні механізми в групі.

Практичне заняття №5,6,7,8. Друга фаза розвитку групи (8 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.
Психокорекційна програма

Лекція №4. Особливості складання психокорекційних програм (2 год.)

Основні принципи складання психокорекційних програм. Фактори, що обумовлюють ефективність психокорекційної програми.

Основні поняття теми: психокорекційна програма, модель корекції.

Практичне заняття №9,10,11,12. Третя фаза розвитку групи (8 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V.
Керівництво психокорекційною групою

Основні методи, методичні прийоми та техніки групової психокорекції. Базові методи групової психокорекції. Психологічні проблеми клієнтів і методи роботи з ними.

Практичне заняття №13,14,15,16. Четверта фаза розвитку групи (8 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (денна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	1	1	3	3	4	4	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	1	10	3	30	4	40	4	40	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	42	-	64	-	75	-	75	-	74
Максимальна кількість балів: 330											
Розрахунок коефіцієнта: 330 : 100 = 3,3; К = 3,3											

Система оцінювання навчальних досягнень студентів (заочна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2

Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	22	-	33	-	21	-	32	-	32
Максимальна кількість балів: 140											
Розрахунок коефіцієнта: 140 : 100 = 1,4; К = 1,4											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Опанувуючи матеріал курсу «Психокорекційна групова робота», студенти виконують 5 самостійних робіт, кожна з яких оцінюється максимум у 5 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи : Кількість балів за роботу під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких критеріїв:

- своєчасність виконання навчальних завдань – 1 бал;
- повний обсяг їх виконання – 1 бал;
- якість виконання навчальних завдань – 1 бал;
- самостійність виконання – 1 бал;
- творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань – 1 бал.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.
Теоретичні основи психокорекційної групової роботи

Самостійна робота №1

1. Опишіть специфіку групової психокорекції, її цілі і завдання.
2. Назвіть механізми корекційного впливу в групі.
3. Які фактори впливають на ефективність групової психокорекційної роботи?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.
Поняття психокорекційної групи

Самостійна робота №2

1. Дайте визначення поняттю психокорекційної групи. Подайте класифікацію психокорекційних груп.
2. Що таке «тренінгові групи», їх відмінність від психотерапевтичних.

3. Надайте рефлексивний опис одного із занять (з позиції учасника групи: особистісний і професійний погляд).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.
Групова динаміка

Самостійна робота №3

1. Визначте особливості комплектування групи, її завдання і норми.
2. Опишіть структуру групи. Фази розвитку групи.
3. Проаналізуйте динаміку групи (у формі звіту).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.
Психокорекційна програма

Самостійна робота №4

1. Основні принципи складання психокорекційних програм.
2. Фактори, що обумовлюють ефективність психокорекційної програми.
4. Розробіть психокорекційну програму (тема на вибір студента).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V.
Керівництво психокорекційною групою

Самостійна робота №5

1. Основні методи, методичні прийоми та техніки групової психокорекції.
2. Базові методи групової психокорекції. Психологічні проблеми клієнтів і методи роботи з ними.
3. Надайте рефлексивний опис одного із занять (з позиції групового психолога: особистісний і професійний погляд).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в тестовому режимі з використанням роздрукованих завдань або їх комп'ютерного варіанту. Максимальна кількість балів за модульну роботу становить 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Не передбачено навчальним планом.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

A	**90-100** балів	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	**82-89** балів	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	**75-81** балів	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	**69-74** балів	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	**60-68** балів	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	**35-59** балів	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	**1-34** балів	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу –** досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Психокорекційна групова робота: психокорекційна групова робота» (денна форма навчання)

Всього: 150 год./5 кредити ECTS, з них: лекції – 8 год., практичні – 32 год., самостійна робота – 100 год., модульний контроль – 10 год. Вивчення навчальної дисципліни завершується заліком.

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II			Змістовий модуль III			
Назва модуля	Теоретичні основи психокорекційної групової роботи	Поняття психокорекційної групи			Групова динаміка			
Тема	1.1.	2.1.			3.1.			
Теми лекцій	Поняття, предмет, цілі та принципи групової психокорекційної роботи	Види психокорекційних груп.			Принципи групи. Групові ролі. Етапи розвитку групи.			
Кількість балів (1 бал)	1 бал	1 бал			1 бал			
Теми семінарських занять								
Кількість балів (10+1)								
Теми практичних занять	Специфіка групової психокорекції	Перша фаза розвитку групи	Перша фаза розвитку групи	Перша фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи
Кількість балів (10+1)	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Сам. робота	5 балів	5 балів			5 балів			
Мод. контроль	25 балів	25 балів			25 балів			
Разом за модуль	42 балів	64 балів			75 балів			

Модулі	Змістовий модуль IV				Змістовий модуль V			
Назва модуля	Психокорекційна програма				Керівництво психокорекційною групою			
Тема	4.1.				5.1.			
Теми лекцій	Особливості складання психокорекційних програм							
Кількість балів (1 бал)	1 бал							
Теми семінарських занять								
Кількість балів (10+1)								
Теми практичних занять	Третя фаза розвитку групи	Третя фаза розвитку групи	Третя фаза розвитку групи	Третя фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи
Кількість балів (10+1)	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Сам. робота	5 балів				5 балів			
Мод. контроль	25 балів				25 балів			
Разом за модуль	75 балів				74 балів			

Максимальна кількість балів 330. Коефіцієнт розрахунку балів 330:100 = 3,3

Навчально-методична картка дисципліни «Психокорекційна групова робота: психокорекційна групова робота» (заочна форма навчання)

Всього: 150 год./5 кредити ECTS, з них: лекції – 4 год., практичні – 16 год., самостійна робота – 130 год. Вивчення навчальної дисципліни завершується заліком.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV		Змістовий модуль V	
Назва модуля	Теоретичні основи психокорекційної групової роботи		Поняття психокорекційної групи		Групова динаміка		Психокорекційна програма		Керівництво психокорекційною групою	
Тема	1.1.		2.1.		3.1.		4.1.		5.1.	
Теми лекцій	Поняття, предмет, цілі та принципи групової психокорекційної роботи		Види психокорекційних груп.							
Кількість балів (1 бал)	1 бал		1 бал							
Теми семінарських занять										
Кількість балів (10+1)										
Теми практичних занять	Специфіка групової психокорекції		Перша фаза розвитку групи	Перша фаза розвитку групи	Друга фаза розвитку групи		Третя фаза розвитку групи	Третя фаза розвитку	Четверта фаза розвитку	Четверта фаза розвитку групи
Кількість балів (10+1)	11 балів		11 балів	11 балів	11 балів		11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Сам. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Разом за модуль	22 балів		33 балів		21 балів		32 балів		32 балів	

Максимальна кількість балів 140. Коефіцієнт розрахунку балів 140:100 = 1,4

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Кочюнас Р. Психотерапевтические группы: теория и практика. Електронний ресурс. Доступ: http://www.koob.ru/kochunas/
2. Осіпова А.А. Загальна психокоррекція. Навчальний посібник. Електронний ресурс. Доступ http://psih.pp.ua/p087загальна_психокорекції_навчальний_посібник_2002.html
3. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничополіграфічний центр «Люкс», 2015.
4. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. - К.: Вища шк., 2014.

Додаткова:

1. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога: навч. посіб. Київ: КНТ, 2017.
2. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник. Київ: Академвидав, 2010.
3. Кузікова С.Б. Основи психокорекції: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012.
4. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга» ; 2006.